

JUSTITIS MINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 28. juni 2017
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Christian Fuglsang
Sagsnr.: 2017-0035-0428
Dok.: 2328484

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AK og
AL
fra Folketingets Skatteudvalg den 29. juni 2017**

Samrådsspørgsmål AK:

”Ministrene bedes redegøre for, i hvilket omfang de danske myndigheder, herunder PET, har haft kendskab til, at momssvindler i Danmark er blevet brugt til at finansiere terror. Der henvises til Danmarks Radios artikel ”Islamister svindlere for 58 millioner kroner” af 29. maj 2017.”

Samrådsspørgsmål AL:

”Ministrene bedes redegøre for, hvilke tiltag regeringen vil iværksætte for at sikre, at det ikke fremover er muligt

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

for terrorister at benytte sig af momssvindel til at finansiere terroraktiviteter.”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet. Og tak for spørgsmålene.

Den sag om momssvindler og terrorfinansiering, som har været indgående dækket i en række medier, har givet anledning til stor offentlig opmærksomhed. Det kan jeg godt forstå.

Terrorfinansiering er selvsagt en særdeles alvorlig sag, som vi under ingen omstændigheder skal acceptere.

Tilsvarende er momssvindler og anden skatte- og afgiftskriminalitet i det omfang, der kan være tale om her, i sig selv helt uacceptabelt.

Når vi så står med en sag, som ser ud til at kunne omfatte begge dele, forstår jeg til fulde, at det påkalder sig betydelig opmærksomhed fra medier, politikere og almindelige borgere.

Jeg er derfor glad for, at jeg i dag får mulighed for at redegøre nærmere for sagen. For jeg kan godt forstå, at

man på baggrund af mediedækningen kan undre sig over en række af de oplysninger, der har været fremme.

Jeg er blevet stillet to samrådsspørgsmål om sagen. De drejer sig om en bagudrettet redegørelse for forløbet i sagen (spørgsmål AK) og en redegørelse for, hvilke tiltag regeringen fremadrettet vil iværksætte (spørgsmål AL). Herudover er skatteministeren blevet stillet tre samrådsspørgsmål om sagen.

Jeg har aftalt med skatteministeren, at jeg lægger ud med at besvare de spørgsmål, som er stillet til mig. Herefter vil skatteministeren få ordet.

[Overordnet om rollefordelingen i sager om moms-svind og terrorfinansiering]

Inden jeg kommer til besvarelsen af de to spørgsmål, vil jeg dog starte med at sige, at der er rigtig mange aktører involveret i den her type sager.

For det første har vi PET, der efterforsker sager om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om terrorisme, herunder straffelovens § 114 b om terrorfinansiering.

Herudover spiller Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet – i daglig tale SØIK – en central rolle.

SØIK modtager efter hvidvaskloven underretninger fra en række personer og virksomheder, hvis der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at en transaktion har eller har haft tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering.

Disse underretninger, der ikke er politianmeldelser, men derimod efterretninger, vil kunne danne grundlag for en indledende efterforskning hos Hvidvasksekretariatet hos SØIK.

Hvis det vurderes, at der kan være anledning til yderligere efterforskning, sendes de relevante oplysninger til den politikreds, der i givet fald skal forestå efterforskningen.

Ved mistanke om terrorfinansiering underretter Hvidvasksekretariatet PET, hvor oplysningen indgår i efterretningstjenestens arbejde på linje med andre efterretninger.

Derudover er politiet og anklagemyndigheden i øvrigt naturligvis også aktører i disse sager i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

Endelig spiller også SKAT en rolle. Det vil skatteministeren komme nærmere ind på.

Med det bagtæppe vil jeg nu vende mig mod den konkrete sag, som jeg med samrådsspørgsmål AK er blevet bedt om at redegøre for:

[Redegørelse for det bagudrettede forløb i sagen – spørgsmål AK]

I perioden fra juni til september 2013 modtog Hvidvasksekretariatet i SØIK for første gang underretninger, som kunne indikere, at personer omtalt i tv-dokumentaren kunne være involveret i momssvindel. Det drejer sig bl.a. om den person, som i tv-dokumentaren kaldes dansk-marokkaneren.

Disse underretninger blev sendt til visitation hos kædesvigheden hos SØIK og herefter videregivet til SKAT.

I januar 2014 modtog Hvidvasksekretariatet i SØIK en underretning om selskabet Q Transport ApS, der ligeledes er nævnt i tv-dokumentaren og i flere af de artikler, der er blevet bragt i tilknytning hertil. Oplysningerne blev videregivet til SKAT i februar 2014.

I marts 2014 modtog Hvidvasksekretariatet i SØIK en underretning om mistanke om hvidvask. Q Transport indgik i transaktionerne. Underretningen blev sendt til Kædesvighedsenheden i SØIK og indgik i udpegningen af en række selskaber, som der blev rettet fokus mod.

Som det er fremgået af medieomtalen, har sagen både en spansk og en dansk vinkel.

Særligt for så vidt angår samarbejdet med de spanske myndigheder har SØIK oplyst, at Hvidvasksekretariatet i juni 2014 modtog en forespørgsel fra Guardia Civil i Spanien om, hvorvidt SØIK havde kendskab til en række personer og selskaber.

Det drejede sig bl.a. om den såkaldte dansk-marokkaner og om selskabet Q Transport.

Sekretariatet leverede i den forbindelse oplysninger om bl.a. dansk-marokkaneren og Q Transport til Guardia Civil i juli 2014.

Hvidvasksekretariatet modtog i september 2014 en forespørgsel fra Guardia Civil med anmodning om uddybende oplysninger i forlængelse af anmodningen fra juli måned. Hvidvasksekretariatet besvarede denne henvendelse med uddybende oplysninger samme måned.

I februar 2015 modtog Hvidvasksekretariatet en henvendelse fra Guardia Civils efterretningsgruppe mod udenlandsk terror. Hvidvasksekretariatet svarede Guardia Civil, at en retshjælpsanmodning ville kunne sendes til SØIK.

I marts 2015 rettede Guardia Civil på ny henvendelse til Hvidvasksekretariatet med anmodning om et møde. SØIK orienterede PET og Statsadvokaten i København om henvendelsen.

I april 2015 afholdt Hvidvasksekretariatet et møde med Guardia Civil i Madrid. Det blev aftalt på mødet, at Spanien skulle sende en retsanmodning til Danmark med anmodning om bevisoptagelse.

Hvidvasksekretariatet orienterede efter mødet PET og Statsadvokaten i København om de oplysninger, der var kommet frem på mødet i Madrid.

I maj 2015 modtog Hvidvasksekretariatet information om, at de spanske myndigheder hos den såkaldte dansk-marokkaner havde beslaglagt et stort kontantbeløb (100.000 euro), som han havde forsøgt at smugle ind i Spanien.

Hvidvasksekretariatet orienterede Københavns Vestegns Politi, som på dette tidspunkt havde iværksat en efterforskning om mulig momssvindel mod bl.a. dansk-marokkaneren.

Københavns Vestegns Politi har således oplyst, at man i april 2015 modtog en anmeldelse fra SKAT, der henledte opmærksomheden på en række personer, der i en periode forud for anmeldelsen vurderedes at have unddraget den danske stat et betydeligt beløb i moms.

Anmeldelsen vedrørte syv selskaber og det samlede unddragne momsbeløb skønnedes at være ca. 23 mio. kr. Der var i anmeldelsen nævnt i alt 13 selskaber, som SKAT mente, kunne sættes i forbindelse med økonomisk kriminalitet.

Københavns Vestegns Politi foretog efter anmeldelsen en analyse af det indsendte materiale fra SKAT for at vurdere, om der var sket en overtrædelse af moms- og skattelovgivningen eller overtrædelse af straffelovens bestemmelser om berigelsesforbrydelser, ligesom det blev vurderet, om der var en eller flere personer, der kunne knyttes op som ansvarlig for selskaberne.

Efter korrespondance mellem Københavns Vestegns Politi og SØIK udarbejdede SØIK's kædesvighenhed et efterforskningsoplæg til kredsen. Det fremgik af oplægget, at fokus i efterforskningen med fordel kunne rettes mod to personer, herunder dansk-marokkaneren, som gik igen i tre af de anmeldte selskaber.

Der var allerede tidligt under efterforskningen af sagen, som af Københavns Vestegns Politi blev døbt "Frozen", mistanke om, at de penge, som momskarrusellen frembragte, blev brugt til terrorfinansiering. En række af de personer, som var nævnt i de involverede selskaber, blev således af politiet vurderet til at være radikaliserede.

Der blev på den baggrund under efterforskningen afholdt flere møder med deltagelse af medarbejdere fra

bl.a. PET. Der blev endvidere afholdt to møder, hvor også medarbejdere fra Guardia Civil i Spanien deltog.

Københavns Vestegns Politi efterforskede i samarbejde med SKAT sagen mod de to personer frem til november 2016.

Efterforskningen afdækkede, at der var sket betydelig moms- og skyldnersvig for et beløb på ca. 28,4 mio. kr. Der blev på den baggrund rejst tiltale mod en person. Sagen mod denne person, som er beskyttet af et navneforbud, er berammet i perioden fra den 23. august til den 11. september 2017.

Dansk-marokkaneren har været sigtet under sagen, men der har ikke været bevismæssigt grundlag for at rejse tiltale mod ham i den danske sag. Sagen mod ham blev derfor påtaleopgivet i november 2016.

Men som det har været fremme i medierne, blev han så sent som i sidste uge anholdt af Guardia Civil i Spanien. Han er i den forbindelse bl.a. blevet sigtet for terrorfinansiering.

[Nærmere om PET's rolle]

Der er i samrådsspørgsmålet spurgt nærmere ind til, i hvilket omfang PET har haft kendskab til sagen. Jeg har allerede berørt spørgsmålet tidligere i min tale, hvor det er fremgået, at bl.a. PET løbende har været involveret i sagen.

Men når det gælder spørgsmål om PET's virksomhed og arbejdsmetoder, så er der grænser for, hvor langt jeg kan gå i min besvarelse. Det skyldes, at det ville kunne skade PET's muligheder for at fungere som en effektiv efterretningstjeneste, hvis jeg gav mig til at fortælle om specifikke detaljer i tjenestens arbejde.

Jeg kan derfor ikke inden for rammerne af en folketingsbesvarelse udtale mig mere konkret om, hvorvidt PET vurderede, at udbytte fra momssvindel i Danmark skulle være anvendt til terrorfinansiering i strid med straffelovens § 114 b om terrorfinansiering. Det gælder også oplysninger om, hvilke efterretnings- og efterforskningsaktiviteter PET har på området.

Det håber jeg, udvalget har forståelse for.

Jeg kan dog oplyse, at PET har forsikret mig om, at de generelt tager efterretninger fra SØIK om mulig terrorfinansiering meget alvorligt.

Indberetningerne visiteres, og hvis der er grundlag for det, indgår de i PET's videre arbejde med at forebygge, efterforske og modvirke terrorrelaterede forbrydelser. Det gælder også efterretningerne fra SØIK i den konkrete sag.

Hvis PET ligger inde med efterforskningsmæssige oplysninger, som kan medvirke til strafforfølgning af personer for alvorlig kriminalitet, da videregives sådanne oplysninger til det øvrige politi, medmindre væsentlige operative hensyn taler imod det. Det kan f.eks. være hensyn til PET's muligheder for at afdække og afværge konkrete planer om terrorangreb mod Danmark.

Jeg kan herudover oplyse, at PET har fulgt efterforskningen i Københavns Vestegns Politi nøje, ligesom PET i øvrigt fortsat samarbejder med relevante danske og udenlandske myndigheder i anledning af sagen.

[Afrunding på gennemgang af det skitserede sagsforløb]

Så for at opsummere:

De danske myndigheder har haft betydelig opmærksomhed på den persongruppe og de aktiviteter, der var genstand for medieomtalen i sagen. Det gælder både de forhold, der er begået i Danmark, og forholdene, der er begået i Spanien.

Den efterforskning, der er foretaget i Danmark, har ført til, at der er rejst tiltale mod en person for omfattende moms- og skyldnersvig. Jeg kan forstå, at det ikke under efterforskningen har været muligt at fastslå, hvad det undtagne beløb er anvendt til. Der har derfor ikke på nuværende tidspunkt været grundlag for at rejse tiltale mod nogen for overtrædelse af straffelovens § 114 b om terrorfinansiering.

De danske myndigheder har samtidig løbende igennem en længere periode bistået Guardia Civil i forhold til den spanske sag, som i sidste uge resulterede i, at der blev rejst sigtelse mod den såkaldte dansk-marokkaner for bl.a. terrorfinansiering.

Status i dag er altså, at der i næste måned begynder en straffesag i Spanien mod seks personer i sagskomplekset og i august en straffesag her i Danmark mod yderligere en person. Og som nævnt er den såkaldte dansk-marokkaner nu sigtet for bl.a. terrorfinansiering.

Og så kan man selvfølgelig stille spørgsmålet, om ikke det havde været godt, hvis man kunne have afsluttet sagen tidligere eller have tiltalt flere i anledning af sagen – og jo, det havde det da.

Men når efterforskningen har taget tid, hænger det sammen med sagens kompleksitet og ikke med passivitet fra myndighedernes side.

Og så er det jo fortsat sådan, at det er myndighederne, der har bevisbyrden for, at et strafbart forhold er begået. Og før den bevisbyrde kan løftes, kan der ikke rejses nogen sag.

[Fremadrettede initiativer – spørgsmål AL]

Med de bemærkninger vil jeg nu vende mig mod spørgsmål AL. Jeg vil her naturligvis holde mig til mit eget ressortområde.

Jeg vil her starte med at understrege, at myndighederne naturligvis skal tage sager om mulig hvidvask eller terrorfinansiering meget alvorligt.

Terrorfinansiering kan som nævnt allerede i dag straffes efter straffelovens § 114 b, der har en strafferamme på op til 10 års fængsel.

Som i andre sager om kompliceret økonomisk kriminalitet, kan der i sager om terrorfinansiering være bevismæssige udfordringer i forhold til blandt andet at fastlægge pengestrømme og fastslå de involveredes kendskab til hensigten med de foretagne transaktioner.

Dette kan vi ikke ændre på uden at gå på kompromis med de helt grundlæggende retsgarantier, vi skal værne om i et retssamfund som det danske. Det gælder bl.a. det helt grundlæggende princip om, at rimelig tvivl skal komme den tiltalte til gode.

Men det er selvfølgelig klart, at såvel regeringen som de relevante myndigheder løbende overvejer, om procedurerne nu er så gode, som de kan og skal være.

Set fra min stol bekræfter det komplekse forløb, jeg beskrev i min besvarelse af spørgsmål AK da også, at det er afgørende med helt klare rammer for de sagsgange, som skal følges i den her type sager.

Selvom det er min opfattelse, at sagsgangene og samarbejdet fungerede i de konkrete sager, er det afgørende hele tiden at have fokus på mulige forbedringer.

Regeringen har i sidste uge præsenteret en bred aftale om styrket indsats mod hvidvask i den finansielle sektor.

Med aftalen lægges der bl.a. op til, at der udarbejdes en national strategi for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Udarbejdelsen af strategien vil ske i et samarbejde mellem relevante ministerier og myndigheder og med inddragelse af den finansielle sektor.

Strategien skal sikre, at de relevante myndigheder i endnu højere grad end i dag bliver klædt på til at håndtere sager om bl.a. terrorfinansiering, så vi så hurtigt som muligt kan stoppe de kriminelle aktiviteter og strafforfølge de skyldige.

[Afslutning]

Jeg vil slutte af med at understrege, at kampen mod terrorfinansiering og anden økonomisk kriminalitet er en meget høj prioritet for mig og regeringen. Det er bl.a.

derfor, at regeringen vil udarbejde en national strategi for bekæmpelse af terrorfinansiering.

Forløbet i den sag, vi taler om i dag, vidner for mig at se om, at det er en opgave, som også myndighederne tager alvorligt. Det er naturligvis min forventning, at det vil de fortsat gøre.

Det var alt fra mig. Jeg vil nu give ordet til skatteministeren.